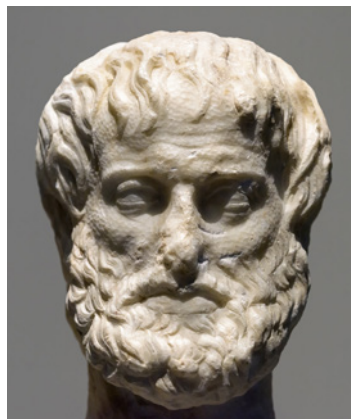

Aristoteles, významný řecký filozof, rétor, ale i manipulátor.

Pokud mluvíme o Sokratovi, musíme vzpomenout i Platona. Ten ve svých dílech zkoumá vztah mezi „iluzí“ a „realitou“. Ve svém myšlenkovém konceptu tzv. jeskyně popisuje, že lidé žijí v iluzi a nejsou schopni rozpoznat skutečnou podstatu a realitu světa. Tu jim ale mohou přiblížit filozofové. Ve své podstatě se jedná o manipulaci, protože staví filozofy do pozice těch, kteří určují, co je správné, a co ne. Ve starověkém Řecku se manipulace a klamání opíralo zejména o rétorické výkony politiků, řečníků a filozofů. Manipulace byla nástrojem k ovládnutí obyvatel městských států.

Kromě politické manipulace nám Řekové zanechali také legendu o trojském koni. I když neexistují přímé archeologické důkazy o jeho existenci, tento historický příběh se stal symbolem vojenské lsti a manipulace. Událost je datována do 12.–13. století př. n. l., písemné

zmínky jsou až z 8. století př. n. l., a sice v Homérově Odysseji. Nejde o to, do jaké míry je tento příběh pravdivý, jeho obsah je ale ukázkou toho, jak lze využít klamnou operaci v boji. Jedná se o nadčasový symbol manipulace a psychologické operace. Příběh se stal inspirací i pro moderní dobu, termín „trojský kůň“ je symbolem klamání i v současnosti.

Vyobrazení Trojského koně, symbol klamu.